



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobkyně: **K. R.**, narozena X
státní příslušnice Ukrajiny
bytem X
zastoupena advokátem Mgr. Štěpánem Ciprýnem, LL.M.
sídlem Rumunská 1720/12, Nové Město, Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 5. 11. 2020, č. j. OAM-395/ZA-ZA11-VL11-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně Mgr. Štěpánu Ciprýnovi, LL.M., advokátovi, se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 12 342 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), doručenou Městskému soudu v Praze a tímto soudem postoupenou soudu zdejšímu usnesením ze dne 21. 1. 2021, č. j. 4 Az 56/2020-23, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl, že se žalobkyni mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném ke dni podání žádosti (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.
2. Žalobkyně v žalobě namítá, že má strach z pronásledování ze strany státních orgánů země svého původu a obává se o svůj život. Celá její rodina je pronásledována Službou bezpečnosti Ukrajiny a nesouhlasí se závěrem žalovaného, že nebyla v zemi původu pronásledována pro svou politickou činnost. Dále namítá nesprávné závěry žalovaného, které tento učinil na základě její výpovědi a z jím shromážděných informací o zemi jejího původu. Žalovaný své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil.
3. V doplnění žaloby žalobkyně nejprve uvádí, že žalovaný porušil § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů a článek 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.). Následně pokračuje s obecným konstatováním stran situace v Luhanské republice a možnosti stěhování v rámci země původu. Ke splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu žalobkyně uvádí, že žalovaný v napadeném rozhodnutí sám uvádí, že ve městě Krasnodon se situace „od udělení doplňkové ochrany“ nezměnila, jsou tak splněny podmínky podle § 53a odst. 4 ve spojení s § 14a a § 17a zákona o azylu. Navíc vzhledem k tomu, že bydliště žalobkyně se nachází v nedemokratické a nebezpečné oblasti, tak jí jsou odepřena politická práva, a protože nemůže participovat na rozvoji demokracie (hrozba smrti), je pronásledována za uplatňování politických práv a svobod podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Zároveň s odkazem na nemožnost vnitřně vysídlených osob (zejména žen) najít zaměstnání a tvrzení žalobkyně o hrozbě únosu žen v Luhanské oblasti, má žalobkyně za to, že jsou splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Závěrem žalobkyně namítá, že žalovaný nepřezkoumatelně aplikoval test možnosti vnitřního přesídlení, neboť by po takovém přesídlení bylo ohroženo právo žalobkyně na důstojný život a nejsou splněny podmínky testu vnitřního přesídlení.
4. Žalovaný ve vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Žádost žalobkyně považuje pouze za snahu o legalizaci pobytu na území České republiky. Námitky žalobkyně odmítá, přičemž v reakci na ně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
5. V následné replice žalobkyně uvádí, že posouzení situace v zemi původu žalobkyně na základě dokumentů zpracovaných přímo žalovaným považuje za neobjektivní a nedostatečné. Zároveň má za to, že odůvodnění o neudělení doplňkové ochrany je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a to z důvodu nevypořádání čtvrté podmínky stran dovození možnosti vnitřního přesídlení, přičemž namítá, že žalovaný nezhodnotil způsob uplatňování legislativních opatření, včetně programů pro vnitřní přesídlení, v zemi původu. Legislativní opatření pro vnitřně přesídlené osoby považuje žalobkyně za neadekvátní a nezabraňující diskriminaci rusky mluvících osob z Luhanské oblasti, zejména v přístupu na pracovní trh, což žalobkyni zabraňuje ve vnitřním přesídlení.

Splnění procesních předpokladů a rozsah soudního přezkumu

6. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobu k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
7. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkouvání rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) vyžaduje, aby soudy přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy EU byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (srov. čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do českého právního řádu požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice promítnuty, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, a žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu byla v projednávané věci podána po tomto datu, může se žalobkyně dovolávat přímého účinku uvedeného článku procedurální směrnice. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. se pak neužije.
8. Při jednání dne 25. 11. 2021 účastníci potvrdili, že se jejich procesní stanoviska nezměnila. Žalobkyně odkázala na svá dosavadní podání s tím, že upozornila na aktuální situaci v zemi jejího původu, která podle médií vypadá tak, že se schyluje k dalšímu konfliktu, z čehož vyplývá, že situace tam není taková, jak ji popisuje žalovaný; je proto přesvědčena, že v jejím případě jsou dány důvody pro udělení azylu. Žalovaný odkázal na obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí a své vyjádření k žalobě.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dne 13. 7. 2020 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR.
10. Dne 27. 7. 2020 poskytla žalobkyně údaje k podané žádosti, z nichž vyplývá, že (i) je státní příslušnicí Ukrajiny; (ii) je ukrajinské národnosti; (iii) je schopna dorozumět se rusky a ukrajinsky; (iv) vyznává pravoslavné křesťanství; (v) není členkou politické strany či organizace a politické přesvědčení nemá; (vi) je svobodná a bezdětná; (vii) v zemi původu naposledy žila ve městě Krasnodon v Luhanské oblasti; (viii) na území ČR vstoupila dne 19. 1. 2020; (ix) její zdravotní stav je dobrý; (x) o mezinárodní ochranu žádá z důvodu ozbrojeného konfliktu v místě jejího bydliště a z důvodu špatné ekonomické situace v zemi původu a (xi) do ČR přicestovala, protože zde má tetu.
11. Dne 27. 7. 2020 byl se žalobkyní proveden pohovor. Z něj vyplývá, že žalobkyně přicestovala do ČR, neboť v místě jejího bydliště se bojuje, potulují se okolo psychicky narušení vojáci, přičemž v okolí mizí ženy. Zároveň poukázala na těžké životní podmínky (omezené dodávky vody a el. energie, vysoká inflace, nedostatek pracovních příležitostí). S vycestováním z území Luhanské lidové republiky ani s vyřízením cestovního dokladu neměla žádné obtíže. Zároveň odmítla možnost přestěhování se v rámci země původu, a to z důvodu diskriminace rusky mluvících osob z východní části Ukrajiny. V ČR žije příbuzná její babičky, u které žila po příjezdu do ČR. Nyní žije u jejích známých u Prahy.

12. Pro posouzení situace v zemi původu jsou součástí správního spisu dokumenty zpracované žalovaným: (i) „*Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu*“ ze dne 8. 8. 2020; (ii) „*Vnitřně vysídlené osoby Aktuální počty, legislativy, postavení ve společnosti, státní a nestátní asistence*“ ze dne 20. 4. 2020; (iii) „*Situace v zemi Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby*“ ze dne 25. 4. 2020.
13. Dne 22. 9. 2020 se žalobkyně seznámila s podklady pro vydání rozhodnutí. Práva seznámit se s jejich obsahem, vyjádřit se k nim nebo navrhnout jejich doplnění žalobkyně nevyužila.
14. Žalobkyně si napadené rozhodnutí převzala osobně dne 9. 12. 2020. O žádosti žalobkyně rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, v jehož odůvodnění shrnul dosavadní průběh řízení, údaje poskytnuté k žádosti a obsah výpovědi žalobkyně během pohovoru. Ve vztahu k udělení azylu podle § 12 zákona o azylu žalovaný neshledal důvody pro jeho udělení, neboť žalobkyně neuvedla jakékoliv skutečnosti, které by podle tohoto ustanovení bylo možné posuzovat. Ohledně udělení humanitárního azylu má žalovaný za to, že případ žalobkyně není nijak výjimečný, aby byl shledán důvod pro udělení humanitárního azylu. Ohledně naplnění podmínek podle § 14a zákona o azylu žalovaný dospěl k závěru stran individuální situace žalobkyně, že nejsou naplněny podmínky tohoto ustanovení a případné problémy může žalobkyně vyřešit v rámci vnitřního přesídlení z lokalizovaných území, kde probíhá ozbrojený konflikt.

Posouzení žaloby soudem

K vymezení žalobních bodů a rozsahu soudního přezkumu

15. Soud předesílá, že míra precizace žalobních bodů do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí. Není na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta [srov. závěry rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78].
16. Soud předně konstatuje, že obecné námitky obsažené v žalobě, že byla v řízení porušena ustanovení § 12 písm. a) a písm. b) zákona o azylu, že předcházející řízení bylo v rozporu se zásadami správního řízení a jednostranné a neobjektivní, nepovažuje za úplné žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. Rozšířený senát k tomu v rozsudku č. j. 4 As 3/2008-78, uvedl, že za žalobní bod je nutné považovat každé vyjádření žalobce, z něhož „*byť i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné. Jinými slovy, náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum.*“

17. Podle judikatury NSS „[l]íčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylicit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami“ [usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58]. Těmto požadavkům ovšem výše uvedené obecné námitky nedostály, neboť jde pouze o citaci ustanovení právních předpisů, která měla být porušena, či jejich parafrázi, aniž by žalobkyně uvedla konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž své tvrzení o nezákonnosti napadeného rozhodnutí opírá. Soud se jimi proto samostatně nezabýval.
18. Lze proto uzavřít, že žalobkyně v žalobě uplatnila dva projednatelné žalobní body: námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a námitku strachu z pronásledování ze strany státních orgánů Ukrajiny (Služby bezpečnosti Ukrajiny). Soud žalobkyni k její žádosti usnesením ze dne 24. 3. 2021, č. j. 48 Az 5/2021-32, ustanovil zástupce, kterého však již s ohledem na existenci žalobních bodů v žalobě nevyzýval k doplnění žaloby. Bylo pak na něm, zda žalobu ve lhůtě pro podání žaloby rozšíří o další žalobní body.
19. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobkyně prostřednictvím zástupce svou žalobu doplňovala, musel se soud zabývat otázkou včasnosti uplatnění žalobních námitek obsažených v doplnění žaloby. Pokud žalobce doplní žalobu po uplynutí lhůty pro podání žaloby o další argumenty, je třeba rozlišit, zda tyto argumenty pouze upřesňují či podrobněji rozvíjejí námitky uplatněné v žalobě, nebo zda nepřípustně rozšiřují žalobu o další žalobní body (srov. např. rozsudek NSS ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005-43, č. 685/2005 Sb. NSS).
20. Rozšířit žalobu je možné toliko ve lhůtě pro podání žaloby (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31), která podle § 72 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 32 odst. 1 zákona o azylu činí 15 dnů a začala plynout ode dne doručení napadeného rozhodnutí žalobkyni. Tato lhůta neběžela ode dne, kdy žalobkyně žádost o ustanovení zástupce předala k poštovní přepravě (tj. dne 19. 12. 2020), do dne, kdy nabylo právní moci usnesení č. j. 48 Az 5/2021-32, což nastalo dne 16. 4. 2021 (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Po uplynutí lhůty pro podání žaloby nelze žalobu rozšířit. Posledním dnem, kdy bylo možné žalobu účinně rozšířit, byl den 22. 4. 2021. Tento závěr vyplývá z toho, že žalobkyni bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 9. 12. 2020. Ze lhůty pro podání žaloby pak zcela uplynulo 9 dnů, než dnem 19. 12. 2020 došlo k jejímu stavení. To znamená, že lhůta pro rozšíření žaloby činila 6 dnů od právní moci usnesení č. j. 48 Az 5/2021-32 (16. 4. 2021), a proto poslední den připadl na 22. 4. 2021. Ustanovenému zástupci bylo přitom usnesení č. j. 48 Az 5/2021-32 doručeno 29. 3. 2021 a dne 20. 4. 2021 byla substituční zástupkyně nahlížet do soudního spisu. Přípisem ze dne 28. 4. 2021, č. j. 48 Az 5/2021-36, soud zástupce žalobkyně požádal o sdělení, zda a popřípadě v jaké lhůtě bude žaloba doplněna. Podáním doručeným dne 30. 4. 2021 zástupce žalobkyně sdělil, že žalobu pravděpodobně doplní ve lhůtě 60 dnů. Doplnění žaloby bylo soudu doručeno dne 22. 6. 2021 a replika žalobkyně byla soudu doručena dne 16. 8. 2021.

21. Řízení před správními soudy je ovládáno dispoziční a koncentrační zásadou, proto již v žalobě musí být uplatněny všechny důvody nezákonnosti napadeného správního rozhodnutí nebo všechny vady řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v zákonem stanovené lhůtě. Soudní řád správní neumožňuje, aby žalobce vznášel nové námitky po uplynutí lhůty pro podání žaloby (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004-69).
22. Na těchto závěrech nic nemění skutečnost, že se jedná o žalobu ve věci mezinárodní ochrany, v rámci níž se uplatňují určité výjimky z procesních pravidel s ohledem na požadavky mezinárodního a unijního práva (srov. bod 7 tohoto rozsudku). V případě lhůty pro podání žaloby a uplatnění žalobních bodů v této lhůtě je však třeba na zachování lhůty trvat (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72). Koncentrační zásada se s ohledem na čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice neuplatní pouze ve vztahu ke zohlednění skutkových a právních novot (srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27). K prolomení koncentrační zásady však není důvod, pokud určité skutkové a právní argumenty představující samostatný žalobní bod mohly být tvrzeny již v žalobě, respektive v průběhu plynutí žalobní lhůty.
23. Podle rozsudku Soudního dvora EU ze dne 4. 10. 2018, *Ahmedbekova*, C-652/16, je soud rozhodující o oprávněm prostředku v zásadě povinen posoudit důvody poskytnutí mezinárodní ochrany nebo skutkové okolnosti, které se sice týkají událostí nebo hrozeb, jež údajně nastaly před přijetím uvedeného zamítavého rozhodnutí, ba dokonce před podáním žádosti o mezinárodní ochranu, avšak uplatněny byly poprvé v řízení o oprávněm prostředku. Musí ale dát možnost posoudit tyto nové důvody či skutečnosti i rozhodujícímu orgánu. Nové důvody nebo skutečnosti nemusí posoudit, pouze **pokud byly uplatněny v pozdní fázi řízení**, nebyly dostatečně konkrétní, nebo okolnosti nejsou významné nebo dostatečně odlišné od okolností, k nimž již rozhodující orgán mohl přihlédnout.
24. Podle soudu žalobkyně v doplnění žaloby a replice neuvedla žádné skutečnosti nastalé po vydání napadeného rozhodnutí. Jelikož tam uvedené skutečnosti nebyly uplatněny ve lhůtě pro podání žaloby (srov. výše), má soud za to, že se jedná o skutečnosti uplatněné v pozdější fázi řízení ve smyslu citovaného rozsudku Soudního dvora EU *Ahmedbekova*. Jako k takovým k nim samostatně nepřihlédl, neboť se jednalo o rozšíření žalobních bodů po podání žaloby. Posoudil je pouze jako rozvinutí projednatelného žalobního bodu obsaženého již v žalobě namítajícího nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí (srov. dále).
25. Skutečnosti nastalé po vydání napadeného rozhodnutí žalobkyně uplatnila při jednání dne 25. 11. 2021, přičemž poukázala na aktuální situaci v zemi původu, v níž se podle médií schyluje k dalšímu konfliktu. Tuto navýsost obecnou námitku soud však nepovažuje za hájitelné tvrzení, že existují závažné důvody se domnívat, že by žalobkyně mohla být v zemi původu pronásledována nebo že by jí tam hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy. Toto tvrzení žalobkyně nebylo dostatečně konkrétní na to, aby se jím soud v řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí zabýval a aby je v souladu s čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice posoudil.
26. Jen pro úplnost soud dodává, že podle NSS čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice neobsahuje požadavek, aby soudy ve správním soudnictví postupovaly *ex officio* a aktivně dohledávaly případné nové důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Takový postup by byl v rozporu

se zásadou, že je to žadatel o mezinárodní ochranu, který je povinen označit azylově relevantní důvody, přičemž není úkolem správního orgánu (tím spíše pak správního soudu), aby za něj tyto důvody domýšlel (srov. rozsudek č. j. 1 Azs 288/2020-27).

K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí

27. Žalobkyně v žalobě uplatnila námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů s tím, že žalovaný nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci. Doplnění žaloby a repliku žalobkyně soud posoudil tak, že tato námitka byla rozvedena ve vztahu k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí stran (i) životní situace žalobkyně v zemi původu; (ii) splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu; (iii) nemožnosti vnitřního přesídlení a (iv) splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
28. Podle NSS nelze nedostatkem důvodů rozumět dílčí nedostatky odůvodnění, ale pouze nedostatek důvodů skutkových, přičemž skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů proto musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76, č. 1566/2008 Sb. NSS). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat, například tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela reagovat a neučiní tak ani implicitně (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).
29. Tuto vadu (v rozsahu namítaném žalobkyní) však soud v projednávané věci neshledal. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se žalovaný věnoval životní situaci žalobkyně v zemi původu (srov. str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí), posoudil existenci podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu (srov. str. 3 až 6 napadeného rozhodnutí) a pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (srov. str. 8 až 10 napadeného rozhodnutí). Soud na tyto části odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazuje.
30. Co se týče námitky nepřezkoumatelnosti závěrů stran možnosti vnitřního přesídlení, ani tato podle soudu není důvodná. Žalovaný se pečlivě touto otázkou zabýval (srov. zejména str. 5, 6, 9 a 10 napadeného rozhodnutí). Jak vyplývá ze žalobkyní citovaného rozsudku NSS ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74, institut vnitřní ochrany (možnosti vnitřního přesídlení) se vztahuje pouze a jen na případy odůvodněných obav z pronásledování či reálného nebezpečí způsobení vážné újmy. Takovým případem ale situace žalobkyně jednoznačně není, neboť z obsahu správního spisu vyplývá, že jediným nebezpečím, kterému musela žalobkyně v zemi svého původu čelit, byly ekonomické potíže a zhoršená bezpečnost situace. Proto i když žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl (srov. str. 10 napadeného rozhodnutí), že žalobkyně mohla svou situaci vyřešit v rámci „*vnitřní alternativy přesídlení*“, nejednalo se podle soudu o aplikaci výše uvedeného institutu vnitřní

ochrany podle judikatury NSS, ale o faktické konstatování možnosti řešení (ekonomické) situace žalobkyně.

31. Ačkoliv žalovaný výslovně v odůvodnění napadeného rozhodnutí neuvedl, že země původu žalobkyně v jiných oblastech poskytuje osobám vnitřně vysídleným minimální standard ochrany lidských práv, tak tento závěr bez dalšího vyplývá z jeho konstatování, že země původu žalobkyně je považována za bezpečnou zemi původu (s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů).
32. Podle čl. 37 odst. 3 procedurální směrnice se hodnocení, zda je země v souladu s tímto článkem bezpečnou zemí původu, zakládá na řadě zdrojů informací, přičemž toto ustanovení dále vyjmenovává některé tyto zdroje. V samotné procedurální směrnici se upozorňuje na to, že hodnocení, z něhož označení země původu jako bezpečné vychází, může ze své podstaty vzít v úvahu pouze všeobecnou občanskou, právní a politickou situaci v dané zemi a to, zda jsou původci pronásledování, mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání v praxi postižitelní, jsou-li v této zemi shledáni odpovědnými (odst. 42 odůvodnění procedurální směrnice).
33. Česká republika využila možnosti neposuzovat bezpečnost země případ od případu, ale přijmout vnitrostátní seznam bezpečných zemí původu. Ten obsahuje vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb. (dále jen „prováděcí vyhláška“). Podle § 2 bodu 24 prováděcí vyhlášky považuje Česká republika za bezpečnou zemi původu Ukrajinu (s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů). Ukrajina byla do tohoto vnitrostátního seznamu bezpečných zemí původu zařazena vyhláškou č. 68/2019 Sb., přičemž v odůvodnění k návrhu této vyhlášky (<https://apps.odok.cz/veklep>; č. j. předkladatele MV-120060-4/OBP-2018) se uvádí, že tento seznam byl rozšířen o další země (včetně Ukrajiny) po vyhodnocení, které bylo provedeno na základě informací Ministerstva zahraničních věcí a informací z veřejně dostupných zdrojů, přičemž byla zjištěna a zhodnocena situace z hlediska uplatňování práva v rámci demokratického systému a obecné politické situace v jednotlivých zemích.
34. Vzhledem k uvedenému má tak soud za to, že se žalovaný vyjádřil (byť zcela stručně) také k otázce minimálního standardu ochrany lidských práv se závěrem, že zemi původu žalobkyně (s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů) lze považovat za území, kde je dosažena úroveň minimálního standardu ochrany lidských práv, zejména v oblastech, kam by se podle žalovaného mohla žalobkyně přemístit.
35. Na výše uvedeném závěru nezmění nic ani tvrzení žalobkyně stran zpráv o zemi původu označených žalobkyní, z nichž má vyplývat pouze zhoršená ekonomická situace vnitřně vysídlených osob, nikoliv však porušování základních lidských práv, natož v takovém rozsahu, který by porušoval i minimální standard jejich ochrany.
36. Zprávy žalovaného čerpaly svá zjištění z různých informačních zdrojů, na které průběžně odkazovaly, přičemž původci těchto zdrojů byly mezinárodní organizace (EU, OSN, OBSE, UNHCR), zahraniční státní orgány (Ministerstvo zahraničních věcí USA), neziskové organizace (Amnesty International) i veřejnoprávní média (ČTK). Soud má za to, že obsahují-li podklady pro vydání rozhodnutí odkazy na uvedené zdroje informací, pak naplňují požadavky čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice a § 23c zákona

o azylu. Skutečnost, že výsledné zprávy (představující podklady pro rozhodnutí ve věci) byly zpracovány žalovaným, nesvědčí o tom, že by byly neobjektivní či nedostatečné. Představují pouze finální soubor informací založený na důvěryhodných informačních zdrojích, na které žalovaný v závěru svých zpráv odkazuje. Nepravdivost závěrů vyplývajících z daných zdrojů žalobkyně netvrdila ani neprokazovala. Navíc ani v předcházejícím správním řízení žalobkyně objektivnost, aktuálnost či dostatečnost těchto zdrojů žádným způsobem nezpochybnila, ani se s nimi neseznámila z důvodů stojících na její straně, ač k tomu měla příležitost.

37. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí je proto nedůvodná.

K námitce pronásledování

38. Z judikatury NSS lze dovodit, že pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu musí být kumulativně splněna následující kritéria: 1) cizinec se musí nacházet mimo zemi svého původu; 2) musí mít zkušenost již uskutečněného (prožitého) pronásledování, o niž se objektivně opírá odůvodněný strach z dalšího pronásledování v případě návratu; 3) jemu hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování; 4) ochrana v zemi původu selhala; 5) musí být pronásledován z důvodu uplatňování politických práv a svobod, respektive zastávání určitých politických názorů a 6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Azs 30/2014-45). Zároveň naplnění výše uvedených kritérií se opírá o to, že cizinec hájitelným způsobem tvrdí skutečnosti, které lze subsumovat pod jednotlivá kritéria a zkoumat tak jejich naplnění. Takové hájitelné tvrzení ale žalobkyně neuvedla.

39. Žalobkyně v žalobě uvedla, že má strach z pronásledování ze strany Služby bezpečnosti Ukrajiny pro svou politickou činnost, přičemž nesouhlasí, jakým způsobem žalovaný hodnotil, relevantní skutečnosti, konkrétně jaké závěry dovodil z její výpovědi a ze shromážděných informací o zemi jejího původu.

40. Tato tvrzení považuje soud za obecné a nijak nepodložené proklamace, neboť žalobkyně neuvádí jakékoliv skutkové okolnosti týkající se její osoby, které by tato obecná tvrzení dostatečně konkretizovala (například jaká politická práva měla uplatňovat a proč jí Služba bezpečnosti Ukrajiny má pronásledovat). Co do posouzení nebezpečí z pronásledování pro politickou činnost nelze ani shledat žádný rozpor závěrů žalovaného a výpovědi žalobkyně. Soud totiž zejména poukazuje na tu skutečnost, že v řízení před žalovaným žalobkyně uvedla, že důvodem jejího vycestování ze země původu byl ozbrojený konflikt a špatná ekonomická situace. O jakékoliv své politické aktivitě či hrozbě pronásledování ze strany Služby bezpečnosti Ukrajiny se žalobkyně v předcházejícím řízení vůbec nezmiňovala. Naopak výslovně uvedla, že v zemi původu problémy kvůli svému politickému přesvědčení neměla, že nebyla členkou žádné politické strany či organizace a že žádné politické přesvědčení nemá. Soud se proto ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žalobkyně neuvedla jakékoliv skutečnosti (a to ani v doplněné žalobě), které by bylo možné hodnotit jako pronásledování v rámci možnosti udělení azylu podle § 12 zákona o azylu (dle rozsudku NSS č. j. 6 Azs 30/2014-45), a nemohlo proto ani dojít k naplnění podmínek stanovených tímto ustanovením zákona o azylu k udělení azylu.

41. Námitka je nedůvodná.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

42. Ze shora uvedených důvodů žalobkyně se svými námitkami neuspěla. Jelikož v řízení o

žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

43. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na jeho běžnou činnost.
44. Žalobkyní navržené a předložené důkazní prostředky v řízení o žalobě soud neprovedl pro nadbytečnost, neboť tyto byly zastaralé (z let 2017 a 2018) a zabývaly se především ekonomickou situací vnitřně vysídlených osob v zemi jejího původu, nikoliv zajištěním jejich základních lidských práv. Provedení těchto důkazů nadto nemohlo ničeho změnit na výše uvedeném právním posouzení soudu.
45. Zástupce žalobkyně byl ustanoven na základě usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 24. 3. 2021, č. j. 48 Az 5/2021-32. Podle § 35 odst. 10 první věty s. ř. s. hotové výdaje ustanoveného zástupce a jeho odměnu za zastupování platí stát. Zástupci žalobkyně soud přiznal odměnu za tři úkony právní služby [převzetí a příprava zastoupení, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“); doplnění žaloby a účast na jednání dne 25. 11. 2021 podle § 11 odst. 1 písm. d) a g) advokátního tarifu]. Dobrovolně uplatněnou repliku soud nepovažoval za účelný úkon, neboť do věci již s ohledem na výše uvedené úvahy stran žalobních bodů nepřinesla ničeho nového. Za úkon právní služby spočívající v nahlížení a studiu spisu odměna advokátovi zpravidla nepřináleží, neboť studium spisu je zahrnuto v úkonu právní služby převzetí a přípravy zastoupení (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 1. 2021, č. j. 7 Azs 279/2020-49, a tam citovaná rozhodnutí); uvedené pak platí zejména v projednávané věci, v níž ustanovený zástupce pro jím tvrzenou nedosažitelnost žalobkyně před doplněním žaloby první poradu se žalobkyní neuskutečnil. Podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu činí odměna za jeden úkon právní služby 3 100 Kč. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu činí paušální náhrada hotových výdajů za jeden úkon právní služby 300 Kč. Zástupce žalobkyně je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto je součástí odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů též náhrada za daň z přidané hodnoty ve výši tj. 21 % z částky 10 200 Kč (2 142 Kč). Celkem tedy zástupci žalobkyně náleží 12 342 Kč. Tato částka bude zástupci žalobkyně vyplacena ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.)

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 25. listopadu 2021

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce